

20 anys d'AFIN: Afectes, Famílies i Infàncies

Direcció publicació:
Beatriz San Román
Irene Salvo Agoglia

Continguts d'aquest número:
Grup AFIN

Coordinació:
Victòria Badia

Maquetació:
Zenaida-Maria Andreica Gheorghe

Notícies i Agenda:
Ana Cerezuela

Subscripció i contacte:
gr.afin@uab.cat
ISSN: 2013-2956

20 anys d'AFIN: Afectes, Famílies i Infàncies

Els orígens d'AFIN:

un dia 2 d'octubre de 2004

Fa vint anys, el dissabte 2 d'octubre de 2004, vam celebrar al Parc Científic de la Universitat de Barcelona, amb el suport del Departament d'Antropologia Social i Història d'Amèrica i Àfrica d'aquesta universitat, el congrés *La Adopción y el Acogimiento: un estado de la cuestión*. Aquest esdeveniment va marcar el final d'una part del projecte europeu *Public Understanding of Genetics*, finançat per la Unió Europea, en el qual van participar set equips d'investigació de diverses universitats (Manchester, Barcelona, Oslo, París, Budapest, Roma i Vilnius). Aquests equips van dedicar tres anys a una recerca interdisciplinària i internacional sobre la comprensió pública de la genètica, abordant temes com la modificació genètica d'aliments i la reproducció assistida, especialment en relació amb l'adopció i les tècniques de reproducció mèdicament assistida. L'equip de la Universitat de Barcelona, sota la coordinació del professor Joan Bestard, va analitzar el desenvolupament d'aquestes formes de construcció familiar a Espanya i Catalunya des dels anys noranta.

L'objectiu del congrés era presentar els resultats preliminars del projecte en relació amb una opció de creació familiar específica: l'adopció, especialment l'adopció internacional. Aquell any, Espanya ocupava el primer lloc a Europa i el segon al món en adopcions internacionals, només darrere dels Estats

Units. Aquest augment va ser degut, entre altres raons, a les dificultats per dur a terme adopcions nacionals: en comunitats com Madrid i Catalunya, amb una alta demanda d'adopcions, feia anys que no es tramitaven noves sol·licituds. A mitjans dels noranta, Espanya tenia una de les taxes de fecunditat més baixes del món (1,16 naixements per dona), situació que perdura fins avui.

Diana Marre va ser l'encarregada de l'organització de l'esdeveniment, on es van consolidar els vincles i xarxes que donarien lloc a la creació del Grup AFIN. És per això que la data del 2 d'octubre de 2004 ha estat simbòlicament elegida com la seva data fundacional.

Deu anys abans, el 1995, la televisió pública catalana (TV3) havia emès en horari de màxima audiència el documental *Les habitacions de la mort*, dirigit per Kate Blewett i Brian Woods, sobre la vida –i la mort– de moltes nenes en orfenats de la Xina a causa de la precarietat en l'atenció rebuda i la política de fill únic, que provocava la prioritització dels nens en les famílies. La projecció d'aquest documental, juntament amb la baixa taxa de fecunditat i les restriccions en l'adopció nacional, va provocar un col·lapse en les centraletes telefòniques de les administracions de Catalunya, amb nombroses trucades de famílies interessades en adoptar.

L'equip de recerca de la Universitat de Barcelona, juntament amb el de la University of Oslo que també havia participat en el projecte europeu sobre la comprensió de la genètica, va analitzar comparativament l'alta demanda d'adopcions internacionals a Noruega des dels anys setanta i a Espanya des de mitjans dels noranta. El seu treball va mostrar com Espanya havia passat de ser un país emissor de nens i nenes en adopció als anys vuitanta a convertir-se en líder europeu i mundial com a país receptor d'adopció internacional el 2004, justament l'any en què es va fundar el Grup AFIN. A més, va evidenciar els diversos aspectes i les múltiples entitats implicades en la gestió d'aquestes adopcions, així com les particularitats que diferenciaven el procés a Espanya d'altres contextos europeus.

El congrés de 2004 va ser pioner en reunir no només acadèmics que presentaven resultats d'investigació, sinó també professionals de diferents sectors vinculats a l'adopció i la reproducció assistida, incloent-hi associacions de la societat civil i col·lectius d'usuaris. Aquesta integració d'agents socials ha estat una constant en el Grup AFIN des d'aleshores. Entre els participants destacats de l'àmbit acadèmic hi havia Claudia Fonseca, de la Universidade Federal do Rio Grande do Sul, experta en adopcions internacionals des de la perspectiva dels països emissors; Signe Howell, de la University of Oslo, autoritat en adopcions internacionals des de la perspectiva de Noruega; Anne Cadoret, investigadora del CNRS a París i experta en diversitat familiar; Joan Bestard, professor de la Universitat de Barcelona i especialista en estudis de parentiu, i Inés Brancós, investigadora en demografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, que aleshores es doctorava amb una de les primeres tesis en adopció internacional des de

la perspectiva demogràfica.

Així mateix, van participar figures rellevants de l'administració i de diverses associacions, com Rosa Beltran, aleshores directora de l'Institut Català de l'Adopció i l'Acolliment (ICAA); Cristina Núñez Bruguera, representant de les Entitats Col·laboradores en Adopció Internacional (ECAI); Cristina Negre, representant de les Institucions Col·laboradores d'Integració Familiar (ICIF), i Gemma Cánova, psicòloga i coordinadora de grups de pre i postadopció de l'associació ADDIF. També hi va intervenir Maria Teresa Bella Prieto, professora i consultora dels Programes d'Estudis Universitaris Avançats de l'Institut de Neurociències i Salut Mental de Barcelona. Des de l'àmbit familiar, hi van participar activistes com Roberto Pili, coordinador de l'Associació de Famílies Adoptants a la Xina (AFAC), i la periodista i mare adoptiva Puri Biniés, coordinadora de l'associació ADDIF i autora del llibre *Tu, nuestro sueño: Crónica de una adopción internacional*.

L'esdeveniment, la cloenda del qual va ser a càrrec de l'antropòloga Verena Stolcke, professora de la Universitat Autònoma de Barcelona, va comptar amb més de 120 assistents. Dos mesos després, la Universitat de Barcelona va publicar *La adopción y el acogimiento: presente y perspectivas*, el primer llibre a Espanya sobre adopció internacional des de la perspectiva de les ciències socials, coeditat per Diana Marre i Joan Bestard, amb contribucions dels ponents del congrés i altres autors, com la professora Núria Fuentes, els professors Pere Amorós i Carles Salazar, i el psicòleg i psicoanalista Juan Ramón Ubieta.

L'expansió i consolidació del Grup AFIN

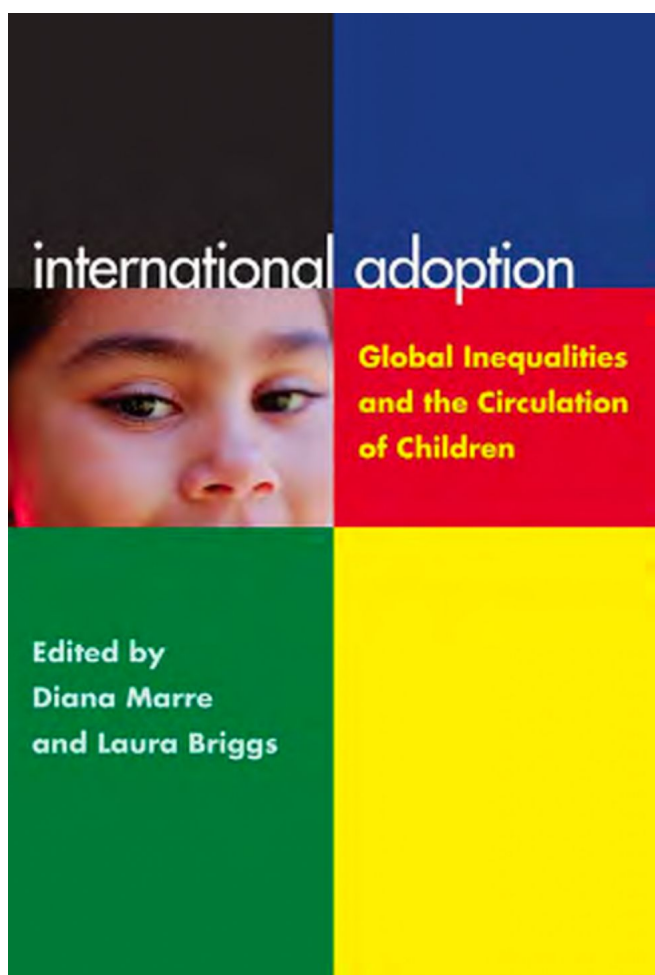
Dos anys després del congrés fundacional, entre el 29 de setembre i el 3 d'octubre de 2006, el Grup AFIN va organitzar el seu segon congrés internacional, *De Filias y Fobias: del parentesco biológico al cultural. La adopción, la homoparentalidad y otras formas de construcción de familias diversas*. Aquest esdeveniment, coordinat des de la seva seu, aleshores a l'Institut d'Infància i Món Urbà de Barcelona, per Diana Marre, Beatriz San Román, Joan Bestard, Carmen López Matheu, Esther Grau i Rosa Mora, es va celebrar a la Universitat de Barcelona i va comptar amb una participació interdisciplinària que incloïa tant l'àmbit acadèmic com el professional i social. L'esdeveniment va reunir destacades figures acadèmiques nacionals i internacionals de l'àmbit de l'adopció i la diversitat familiar, així com entitats i professionals de l'àmbit pràctic i representants del món associatiu.

Seguint el model del congrés de 2004, aquest segon esdeveniment va derivar en la

publicació d'un nou llibre. La New York University Press va publicar *International Adoption: Global Inequalities and the Circulation of Children*, editat per Diana Marre i Laura Briggs. Aquest llibre, que inclou contribucions de moltes de les ponents del congrés, va reunir investigadors de diferents parts del món i es va consolidar com una obra de referència mundial en els estudis sobre adopció internacional, mantenint-se fins avui com un text àmpliament citat en aquest camp.

A finals de 2006, el Grup AFIN, liderat per Diana Marre, va obtenir una de les subvencions més elevades del Ministerio de Educación y Ciencia per a un projecte de recerca en ciències socials. Amb aquests fons, entre 2007 i 2009 es va desenvolupar el projecte *Adopción internacional: la integración familiar y social de los menores adoptados internacionalmente. Perspectivas interdisciplinarias y comparativas*, en el qual van participar investigadors i investigadores de la Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Rovira i

Virgili, Universitat de Lleida, Universitat de Girona i Universidad Pontificia de Comillas, juntament amb professionals d'entitats i associacions com l'Institut de Treball Social i Serveis Socials (INTRESS), el Centre de Recursos per a la Infància i l'Adopció (CRIA) i la Coordinadora d'Associacions en Defensa de l'Adopció i l'Acolliment (CORA), que reunia associacions de famílies adoptives de tot Espanya.

Després dels congressos de 2004 i 2006, el Grup AFIN va continuar organitzant esdeveniments anuals els anys 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2021, 2022 i 2023, a més d'innombrables seminaris, jornades i tallers. Totes aquestes trobades han mantingut un enfocament

interdisciplinari, interinstitucional i internacional, fomentant el diàleg entre la recerca, la pràctica professional i les organitzacions de la societat civil.

A més de nombroses publicacions acadèmiques, el Grup AFIN ha buscat, des dels seus inicis, difondre les seves investigacions a un públic més ampli. L'any 2009, un any després de traslladar-se al Departament d'Antropologia Social i Cultural de la Universitat Autònoma de Barcelona de la mà de la professora Diana Marre, qui va ingressar amb un contracte de recerca del prestigiós programa Ramón y Cajal, el grup va llançar la *Publicació AFIN*. Aquesta revista, destinada a difondre els resultats de les seves recerques al públic general, amb aquest

AFIN Nº 149

Septiembre 2024

Pérdidas gestacionales tempranas: entre lo invisible, lo inesperado y lo innombrable

Dirección publicación:
Beatriz San Román
Irene Salvo Agoglia
Contenidos de este número:
Carolina Remorini
Giulia Colavolpe Severi
Alexandra Desy
Elisa Ljirba
Diana Marre
Imágenes:
Stephanie Geraldine Colello
Coordinación:
Victoria Badia
Maquetación:
Zenaida-Maria Andreica Gheorghe
Noticias y Agenda:
Ana Cerezuola
Subscripción y contacto:
gr.afin@uab.cat
ISSN: 2013-2956

AFIN BARCELONA

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

número dedicat als 20 anys d'AFIN, celebrarà també la publicació de 150 números, fins al 2021 amb 10 edicions anuals i, des de llavors, amb 6 números bimestrals. D'accés obert i disponible en castellà, català i anglès, la *Publicació AFIN* ha arribat a una audiència de 23.000 subscriptors i se n'han enregistrat 147.132 consultes i 128.416 descàrregues a través del Dipòsit Digital de Documents (DDD) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Nous projectes de recerca,

nous temes d'indagació

Després del primer projecte I+D finançat pel Ministerio de Educación y Ciencia (actualment Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades), el Grup AFIN ha desenvolupat quatre projectes més en el marc de la mateixa convocatòria (2010-2012, 2013-2015, 2016-2019, 2021-2025), dedicats a temes com l'adopció internacional, la reproducció assistida i les seves diverses mobilitats. Aquests projectes han ampliat l'enfocament original, obrint camí a noves investigacions sobre la construcció de famílies, la reproducció i la parentalitat, des d'una perspectiva global.

A més, el grup ha liderat i/o participat en diverses xarxes temàtiques interdisciplinàries nacionals i internacionals (2008-2009, 2010-2011, 2018-2019, 2021-2024) que han integrat perspectives de la medicina i l'antropologia social sobre gestació, embaràs i part. També ha dut a terme projectes finançats per la Fundació "la Caixa" (2015-2016, 2022-2024, 2022-2025), centrats en la figura dels homes cuidadors, les pèrdues reproductives i la prematuritat extrema, així com en el desenvolupament de la placenta artificial com a eina per millorar la maduració

fetal.

A nivell europeu, el Grup AFIN ha participat en projectes finançats per la Unió Europea, incloent-hi dos Erasmus+ (2017-2019 i 2019-2023) i tres beques Marie Skłodowska-Curie, el 2023, orientades a l'estudi de l'adopció, la reproducció i la discapacitat, i la donació de gàmetes femenins en reproducció assistida. A nivell local, l'Ajuntament de Barcelona ha donat suport des de 2017 a nombrosos projectes del Grup AFIN destinats a transferir resultats de recerca sobre sexualitat i infància (SexAFIN), en col·laboració amb escoles de la ciutat, a més d'explorar la relació entre embaràs i canvi climàtic a Barcelona.

L'Institut de la Dona també ha recolzat diverses investigacions del Grup AFIN (dues el 2022-2023, una el 2023-2024 i dues més el 2024-2025) centrades en l'educació sexual i reproductiva, així com en patologies femenines com l'endometriosis i les pèrdues reproductives precoces. Al seu torn, la Fundació Autònoma Solidària ha donat suport a diversos estudis (2019-2025) sobre sexualitats i infàncies a Ciudad Juárez (Mèxic), Rio de Janeiro i Manaus (Brasil), així com sobre maternitat primerenca a Nicaragua.

En els darrers anys, la Generalitat de Catalunya (2022, 2023-2025) i el Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática (2022-2024) han finançat projectes centrats en la investigació sobre adopcions opaques des del final de la Guerra Civil fins a mitjans dels anys noranta, una línia que aborda la història recent i els drets de la infància en el context espanyol. Tots aquests projectes han mantingut els

principis d'interdisciplinarietat i internacionalització que han caracteritzat el Grup AFIN des del seu primer projecte.

Després d'establir-se a la Universitat Autònoma de Barcelona, el Grup AFIN va ser reconegut el 2012 com a Grup de Recerca per aquesta universitat i el 2014 com a Grup de Recerca Emergent per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) de la Generalitat de Catalunya. El 2017 i el 2021, el grup va tenir el reconeixement com a Grup Consolidat de Recerca per aquesta mateixa agència, una categoria que manté fins a l'actualitat.

Nova seu, horitzons i projeccions

Des de la seva fundació el 2 d'octubre de 2004, el Grup AFIN ha reforçat el seu enfocament interdisciplinari, integrant, a més dels membres provinents del Departament d'Antropologia Social i Cultural de la Universitat Autònoma de Barcelona, investigadors i investigadores de diversos departaments i disciplines, com ara el Departament de Psicologia Social d'aquesta universitat i el Departament d'Infermeria de la Universitat de Barcelona. També s'hi han sumat acadèmics d'universitats europees i llatinoamericanes, contribuint a la diversitat i enriquint les perspectives de recerca del grup. El Grup AFIN continua rebent estudiants interessats a realitzar els seus treballs finals de màster, pràctiques professionals o tesis doctorals, així com accedir a beques i contractes com els FPU, FI o Joan Oró.

D'acord amb la proposta d'atracció i retenció de talent impulsada per la Universitat

Autònoma de Barcelona, seu del grup, AFIN ha aconseguit atreure talent científic a través de contractes postdoctorals com els de Juan de la Cierva, Beatriu de Pinós, Margarita Salas, María Zambrano, Marie Skłodowska-Curie, entre altres convocatòries nacionals i europees. També ha contribuït a la retenció de talent, consolidant les places de professora agregada de les doctores Beatriz San Román al Departament de Psicologia Social i Bruna Alvarez al Departament d'Antropologia Social i Cultural, ambdues de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Paola Galvany al Departament d'Infermeria Fonamental i Clínica de la Facultat d'Infermeria de la Universitat de Barcelona, així com la de catedràtica de la professora Diana Marre al Departament d'Antropologia Social i Cultural de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El 2016, alhora que es traslladava a la seva seu actual del Centre AFIN Barcelona, a l'Edifici B13 de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona, al campus de Bellaterra, el Grup AFIN fundava el Laboratori de Serveis Personals. Aquest laboratori, reconegut per aquesta universitat com a entitat proveïdora de serveis emergents derivats dels resultats de recerca del Grup AFIN, facilita la transferència de coneixements i l'accés a eines i metodologies desenvolupades en el si del grup, consolidant així la seva missió d'impacte social i acadèmic.

Més tard, el 2022, diverses persones vinculades al Grup AFIN van fundar la spin-off INARI Social Action S.L., amb la participació de la Universitat Autònoma de Barcelona, convertint-se en una de les poques empreses que ofereix serveis d'intervenció educativa en sexualitat i d'acompanyament en decisions i processos reproductius basats en la recerca antropològica. Aquest servei innovador va obtenir el 2021 el primer premi *Why the World Needs Anthropology* (WWNA) de Antropologia Aplicada de la European Association of Social Anthropology (EASA), sent reconegut com un

dels millors projectes d'antropologia aplicada en la societat contemporània.

Paral·lelament, el Grup AFIN ha continuat innovant en diversos formats de transferència de la recerca a la societat en general i de presència als mitjans (xarxes socials i premsa). A partir de 2023, va llançar la sèrie de pòdcasts *Conversaciones AFINes*, accessible a Spotify i Ivoox, amb dues primeres sèries de vuit episodis cadascuna. La primera sèrie, *Cuerpos, óvulos y mercados*, va ser coordinada per la doctora Anna Molas Closas; la segona, *El trimestre invisible: silencio y tabú durante las primeras 12 semanas de embarazo*, va ser coordinada per les doctores Carolina Remorini i Lynne McIntyre i la màster Ana Cerezuela. Amb una periodicitat de llançament de quatre sèries anuals (febrer/març, abril/juny, setembre/octubre i novembre/desembre), les sèries programades fins al novembre/desembre de 2025 ja estan en procés de gravació i producció. El primer episodi de la tercera sèrie, *Sexualidades, Infancias y Adolescencias*, ja està disponible.

Mirant el futur després de dues dècades d'impacte

Al llarg de dues dècades, el Grup AFIN s'ha consolidat com un referent en l'estudi interdisciplinari de temes com l'adopció, la reproducció assistida, la diversitat familiar, les pràctiques de cura i la sexualitat, que exploren els aspectes més íntims de la societat. El seu enfocament innovador, que combina el rigor acadèmic amb un profund compromís social, ha generat coneixement valuós no només per a la comunitat científica, sinó també per a professionals, famílies i institucions públiques, contribuint així a una millor comprensió i gestió d'aquests temes.

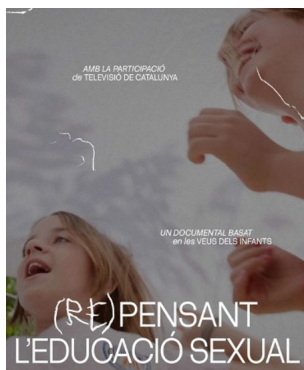
Amb el suport d'una sòlida xarxa de col·laboradors nacionals i internacionals i el reconeixement com a Grup Consolidat de Recerca, AFIN mira cap al futur amb una vocació cada cop més global i inclusiva. Els nous projectes de recerca i les iniciatives de transferència de coneixement reflecteixen el seu compromís continuat amb la construcció d'una societat més informada, diversa i empàtica.

En aquest context, el Grup AFIN no només celebra un camí de fites i descobriments, sinó que reafirma la seva missió de continuar investigant, aprenent i compartint resultats que contribueixin al benestar i a l'ampliació de drets i justícia social. Així, la seva tasca es converteix en un llegat que posa les bases per a futures recerques i obre camins per a noves generacions d'investigadors i investigadores compromesos amb el canvi social.

CONVERSACIONES
afines

Per veure

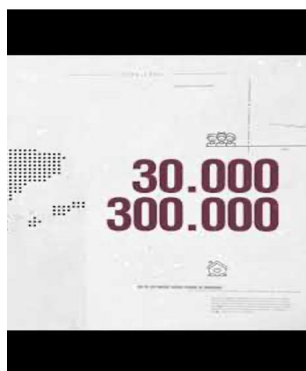

Malgosa, E. (2023)

***(Re)pensant l'educació sexual* [Documental]**

Espanya, 92 min

Aquest documental és una eina visual i divulgativa que presenta els principals resultats del projecte d'investigació SexAFIN, desenvolupat pel Grup d'Investigació AFIN de la Universitat Autònoma de Barcelona. Realitzat entre els anys 2017 i 2023, el projecte explora l'educació sexual en la infància, amb la participació de 3.090 nens i nenes de 3 a 11 anys, així com del seu professorat i les seves famílies, procedents de set escoles de Barcelona. Amb un enfocament interdisciplinari, el documental analitza com es tracta l'educació sexual durant la primera infància, oferint una perspectiva innovadora i basada en dades que busca fer aportacions al debat entorn de la importància d'una formació sexual integral des d'edats primerenques.

Marre D. i Clemente C. (2023)

***Adopciones Irregulares en España* [Documental]**

Espanya, 3 min

Aquest vídeo presenta una exploració breu però reveladora del fenomen de les adopcions irregulars a Espanya, analitzant-ne les causes, l'impacte i les múltiples perspectives que envolten aquesta complexa qüestió. L'objectiu és emmarcar i contextualitzar la plataforma especialitzada en recursos sobre aquest tema: <https://adopcionesirregulares.com/> oferint una eina accessible per entendre millor aquest fenomen.

Per Llegir

Marre, D. i Bestard, J. (2024)

La adopción y el acogimiento: Presente y perspectivas
Bellaterra Edicions

Aquest llibre recull les reflexions i debats sorgits durant les Jornades *La Adopción y el Acogimiento: un Estado de la Cuestión*, celebrades el 2 d'octubre de 2004 al Parc Científic de la Universitat de Barcelona. Al llarg d'aquestes jornades, es van analitzar les implicacions socials, econòmiques i culturals de l'increment de les adopcions internacionals a Espanya des de la dècada de 1990, la reobertura de les adopcions nacionals i la coincidència amb la immigració de menors i adults provinents dels mateixos països d'origen que els infants adoptats. Catalunya, amb el percentatge més alt d'adopcions i d'organitzacions relacionades, va ser un punt clau d'anàlisi. En aquest context, l'esmentat llibre vol aportar una visió interdisciplinària sobre aquests fenòmens, involucrant tant actors socials com investigadors de les ciències socials per avançar cap a una comprensió més completa i complexa del present i de les perspectives futures de l'adopció i l'acolliment.

San Román, B.(2021)

Fundamentos y prácticas de la adopción contemporánea
Editorial UOC

Tant en la legislació internacional com en la nacional, així com en els programes de polítiques públiques, l'adopció es defineix com una mesura de protecció destinada a proporcionar als infants sense família una solució de cura adequada i permanent. Al mateix temps, l'adopció implica el desplaçament dels infants no només entre famílies, sinó també a través de les fronteres dels grups socials i, sovint, dels estats, la raça i l'ètnia. Aquest llibre analitza des d'una perspectiva crítica els fonaments teòrics que han orientat l'adopció a Espanya, així com les tendències actuals.

Per llegir

López, C.; Marre, D. i Bestard, J. (2013)

Maternidades, procreación y crianza en transformación
Bellaterra Edicions

Aquest llibre presenta, des d'una perspectiva etnogràfica, una de les relacions que millor expressa la mutualitat en el nostre imaginari cultural: la maternitat. A la primera part, "Reproducción, adopción y acogimiento", es reflexiona sobre els canvis que implica la medicalització de la concepció i el naixement en l'experiència de la maternitat. El naixement continua sent la condició inicial de la persona? Com s'integra la donació anònima de gàmetes en la història personal? Com es construeix una relació de mutualitat en l'adopció i l'acolliment? A la segona part, "Nuevos contextos de filiación", el llibre explora diferents formes de maternitat en parelles gais i lesbianes, així com en mares solteres per elecció. També s'analitza la maternitat en relació amb persones amb discapacitat intel·lectual. Finalment, el text se centra en l'aspecte personal (mutualitat, amistat) i l'aspecte polític (el principi de justícia) que regeixen els canvis actuals en l'experiència de la maternitat.

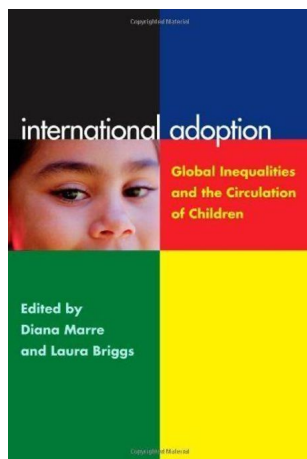

Rodríguez, M. J.; Marre, D. i San Román, B. (2023)

Infancia y adopción: Una perspectiva sociocultural
Editorial Síntesis

Aquesta obra aborda els reptes que planteja l'adopció a Espanya a través d'un recorregut històric i una anàlisi dels sistemes de protecció a la infància des d'una perspectiva social i cultural. L'adopció no només ha experimentat una profunda transformació en tots els seus àmbits, sinó que també ha guanyat visibilitat, rellevància i reconeixement social, especialment des de l'any 2004, quan Espanya es va posicionar com el segon país del món amb el nombre més alt d'adopcions internacionals. Amb un enfocament que combina les perspectives socials i culturals, aquest llibre convida a reflexionar sobre les figures de protecció a la infància, explorant-les des de la diversitat i la manera com les societats contemporànies redefeixen i celebren la vida familiar.

Per llegir

Marre, D. i Briggs, L. (Eds.) (2007)
International Adoption. Global Inequalities and the Circulation of Children
New York University Press

En les últimes dècades, l'adopció transnacional ha adquirit una rellevància significativa en intersecar dinàmiques globals com les desigualtats econòmiques, les relacions internacionals i les històries de raça i poder. Aquest llibre aborda les complexitats d'aquest fenomen des d'una perspectiva multidimensional, considerant tant els països receptors, com Europa i els Estats Units, com els països emissors. A més, destaca aspectes menys explorats, com el fet que els Estats Units també envien infants —especialment infants racialitzats— a adopcions internacionals. El llibre desafia els enfocaments convencionals que redueixen l'adopció transnacional a un debat binari entre l'explotació derivada del poder occidental i l'altruisme cap als infants necessitats. En lloc d'això, proposa una visió més matisada que explora les tensions entre aquestes posicions, alhora que examina les desigualtats globals i els efectes contradictoris de l'adopció transnacional. Aquest enfocament interdisciplinari amplia la nostra comprensió del fenomen, considerant-ne les implicacions socials, econòmiques i culturals en un context global.

Guies

San Román, B.; Grau, E. i Barcons, N. (2014) ***Hablar de adopción, también cuando es difícil*** **CORA-ARFACYL-AFIN**

Auspiciada per CORA i ARFACYL i elaborada pel Grup de Recerca AFIN, aquesta guia descarregable en PDF se centra en la comunicació familiar a l'entorn de qüestions “sensibles” o “delicades” de l'adopció. Entre aquestes qüestions hi ha les preguntes sobre la família d'origen, l'existència de germans biològics, els motius pels quals l'infant va ser lliurat en adopció o les sospites d'“irregularitats”. Tot i que cada persona adoptada i cada família adoptiva és diferent —i, per tant, també són diversos els processos d'assimilació de la història prèvia a l'adopció per a ambdues—, el text ofereix elements de reflexió i recursos on pares, mares, professionals i persones adoptades poden trobar orientacions útils.

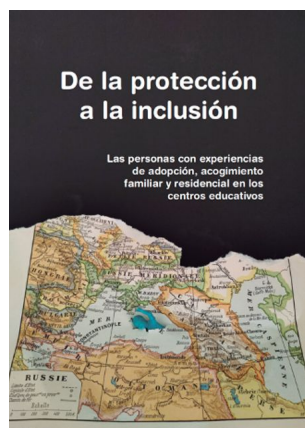

Sankofa
Historias sobre adopción y búsquedas de orígenes

Salvo Agoglia, I. (2021) ***SANKOFA. Historias de Adopción y de Búsquedas de Orígenes*** **Agencia Nacional de Investigación y Desarrollo**

Aquesta obra, fruit d'un procés de coproducció basat en una investigació narrativa i participativa, ofereix una exploració profunda i autèntica dels processos de recerca dels orígens i la construcció de la identitat en el context de l'adopció. A través de testimonis commovedors de persones adultes adoptades a Xile, el llibre aprofundeix en els desafiaments emocionals i els descobriments personals que sorgeixen en el camí cap a l'autoconeixement. Està dirigit a un públic ampli i divers: persones adoptades, famílies adoptives i d'origen, professionals, investigadors en l'àmbit de l'adopció, i qualsevol persona interessada a comprendre en profunditat les experiències de vida de les persones adoptades. Més enllà del seu propòsit informatiu, SANKOFA aspira a contribuir a una societat més inclusiva i empàtica, oferint un espai de reflexió i diàleg sobre l'adopció i els significats profunds de la identitat i els orígens.

Manuals

San Román, B. (2021)

De la protección a la inclusión. Las personas con experiencias de adopción, acogimiento familiar y residencial en los centros educativos

Universitat Autònoma de Barcelona

Aquest manual aborda la realitat de la infància i l'adolescència que ha viscut experiències d'adopció o es troba sota tutela de l'estat, ja sigui en famílies d'acollida o en centres residencials. L'objectiu principal és proporcionar eines i estratègies perquè el professorat pugui comprendre i atendre adequadament les seves necessitats. Al llarg de les seves pàgines, l'equip autor explora com les experiències primerenques poden impactar en el desenvolupament i l'aprenentatge, oferint pautes per fomentar la resiliència i el benestar emocional en l'entorn escolar. El llibre destaca la importància de crear un ambient acollidor on cada estudiant, independentment de la seva història familiar, se senti valorat i sostingut. A més, convida a reflexionar sobre com els nostres propis biaixos i la manca de formació poden conduir a pràctiques involuntàriament excloents. El manual defensa un enfocament basat en l'empatia, el respecte i la comprensió de les diverses realitats familiars. Es tracta, doncs, d'un recurs valuós per a aquells que busquen transformar els centres educatius en espais veritablement inclusius, on cada estudiant, amb la seva història única, pugui desenvolupar tot el seu potencial en un ambient d'acceptació i suport.

Notícies

AFIN

S'ha iniciat el Cicle de Seminaris AFIN 2024-2025

El Grup AFIN Barcelona va iniciar dijous passat 10 d'octubre de 2024 el Cicle de Seminaris AFIN 2024-25 amb el seminari inaugural titulat *Los márgenes de la gobernanza y las políticas reproductivas*, a càrrec de la catedràtica Dra. Diana Marre, directora d'AFIN.

Durant aquest cicle 2024-2025 que conclourà el 29 de maig de 2025, s'oferiran 25 seminaris en línia i oberts impartits per ponents investigadors i investigadores de diversos països. Les sessions es realitzaran els dijous de 16 a 17 h (CET) a través de la plataforma Zoom. L'enllaç per accedir a les sessions i al programa complet del cicle es pot trobar a la [pàgina web del Grup AFIN](#).

Bruna Alvarez, Anna Molas i Alexandra Desy, ponents a "El preu de la reproducció"

Les investigadores del Grup AFIN, Bruna Alvarez i Anna Molas, han participat com a ponents en la sessió inaugural del curs "El preu de la reproducció: mercat, diseg, precarietats i nous imaginaris", organitzat per l'Institut de Recerca Urbana de Barcelona (IDRA) en col·laboració amb Ona Bros (BetaBlastoCuir), Miquel Missé (Un estudio propio) i Raquel Miralles (Crisi | espai de pensament crític).

Com assenyalen les organitzadores, l'objectiu és obrir debats i polititzar la incomoditat que implica enfrontar-se a les promeses i limitacions de la reproducció assistida. Amb aquest propòsit, el curs s'endinsa en les interaccions entre tecnologia, bioeconomia i possibilitats biològiques, i en com aquestes modelen els nostres imaginaris socials.

En la seva ponència, Alvarez i Molas van abordar les causes socials, legals i econòmiques que restringeixen les opcions reproductives de les persones i contribueixen a explicar l'auge de la reproducció assistida a Espanya i el desenvolupament de la indústria de la fertilitat, una de les més grans a nivell mundial. Centrant-se en les seves investigacions en maternitats i donació d'òvuls, van oferir algunes claus per comprendre el context actual.

En una altra sessió del curs també participarà la doctoranda del Grup AFIN, Alexandra Desy, que presentarà la seva investigació sobre pacients franceses que creuen la frontera per

fer tractaments de reproducció assistida a Espanya.

AFIN presenta els primers resultats de la seva investigació sobre embaràs i emergència climàtica

El 25 de setembre de 2024, la doctora Anna Molas i la doctoranda Ana Cerezuela van presentar al *Barcelona Exposome Symposium* els primers resultats del projecte *Viure l'embaràs a Barcelona: dones i persones gestants davant l'emergència climàtica*, coordinat des del Grup AFIN, finançat en concurrència competitiva per l'Ajuntament de Barcelona i desenvolupat en col·laboració amb els hospitals de Sant Pau, Sant Joan de Déu i l'Hospital del Mar. L'objectiu del projecte és conèixer les experiències de les persones embarassades i lactants a la ciutat de Barcelona en relació amb els efectes del canvi climàtic i la contaminació, així com les seves percepcions sobre la seva salut, decisions reproductives i perspectives de futur.

Els resultats que es van presentar mostren com les persones embarassades i lactants de Barcelona conceben i construeixen la idea d'"entorn". La presentació va ser rebuda amb gran interès per les persones assistents al simposi pel seu enfocament social en un entorn de recerca majoritàriament quantitatiu i biomèdic.

Quan el cost de ser mare tard no és solament econòmic

Les investigacions sobre polítiques de maternitat a Espanya de Bruna Alvarez i sobre ovodonació d'Anna Molas són referides a l'article periodístic titulat "*Cuando el coste de ser madre tarde no es solo económico*", escrit per Diana Oliver i publicat a *El País* el passat 13 d'octubre. La notícia mostra resultats de recerca que indiquen que l'edat reproductiva biològica no correspon a l'edat social, ja que per decidir tenir fills/es es prioritza una estabilitat econòmica i laboral, que en el context espanyol tarda a arribar. Aquesta precarietat laboral influeix també en l'ús cada vegada més freqüent de tractaments de reproducció assistida en general i, en particular, d'aquells que fan servir òvuls "donats". L'article exposa els costos econòmics i emocionals que aquest escenari planteja a les dones i parelles, especialment si són receptores de gàmetes, tant d'òvuls com d'esperma.

L'Antropologia al servei de l'acompanyament integral de les pèrdues gestacionals

La investigació realitzada pel Grup AFIN en el marc del projecte *Pérdidas Reproductivas Precoces: del malestar físico y emocional invisible al posible duelo personal, familiar y social*, i l'experiència de gairebé 10 anys en l'acompanyament en decisions i processos reproductius, salut maternoinfantil i dol des de la perspectiva antropològica, han permès dissenyar una proposta d'acompanyament a persones que han experimentat pèrdues gestacionals precoces. Aquest servei se suma als ja oferts des de l'empresa spin-off del Grup AFIN, INARI S.L. Una premissa clau de tots

els serveis que ofereix INARI és que es fonamenta en les troballes de la recerca del grup i la seva dedicació a la *salut social*, definida per l'OMS el 1946 com a imprescindible, juntament amb la salut física i psicològica, per assolir una salut plena. Es tracta d'un acompanyament caracteritzat per ser un espai segur, en el qual es proporcionen eines i recursos per a la presa de decisions i es treballa en el benestar socio-relacional.

Aquest nou servei inclou grups de paraula, així com sessions -presencials o en línia- a les quals es pot assistir de manera individual o en companyia, en les quals una antropòloga de l'equip treballa amb els mètodes i des de la perspectiva de l'antropologia social i cultural per a una millor comprensió de la diversitat de processos vitals i recorreguts personals, basada en l'escolta i la reflexió.

Les persones o institucions interessades a rebre més informació poden contactar amb nosaltres a través de: info@inari.cat.

Una Jornada per escoltar-nos i sumar-hi la nostra veu

El 15 d'octubre, coincidint amb el Dia Internacional del Dol Perinatal, AFIN Barcelona i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau van organitzar la Jornada *Pérdidas Gestacionales Tempranas: Derribando Tabúes, Creando Puentes, Sumando Voces*, a la sala d'actes d'aquest hospital.

Aquesta jornada forma part de les activitats de difusió del projecte finançat en concurrència competitiva per la Fundació "la Caixa" a través de la Convocatoria Conecta i va comptar amb l'adhesió de la FEDUP (Federació Espanyola de Dol Gestacional, Perinatal i Neonatal), Cor

a Cor, Societat Marcé Espanyola (MARES), Petits amb Llum, Umamanita (Suport, Sensibilització i Humanització de l'Atenció al Dol i a la Mort Perinatal) i l'Associació Xarxa Nacional d'Infèrtils.

Durant la jornada, en la qual van participar professionals de diferents especialitats i públic en general, es van desenvolupar diverses activitats que, a més de visibilitzar una problemàtica freqüent i silenciada, van permetre compartir coneixements i experiències, intercanviar perspectives, dialogar, emocionar-nos i, especialment, escoltar-nos i aprendre.

La jornada es va iniciar amb la taula rodona de presentació dels resultats del projecte a càrrec de les investigadores principals d'aquest: Diana Marre (Directora d'AFIN i catedràtica de la Universitat Autònoma de Barcelona), María José Rodríguez Jaume (Professora Titular de la Universitat d'Alacant) i Elisa Llurba (Directora del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Universitari de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona). L'activitat del matí es va tancar amb l'estrena de la història "Algo en mí" de la sèrie *Pérdidas* del projecte *Transforming Voices*, dirigida i produïda pel doctor Miguel Gaggiotti, cineasta i professor de la University of Bristol, Regne Unit. Aquesta història, que aviat estarà disponible públicament, es compon de 7 curtsmetratges en els quals es narra, en primera persona, l'experiència d'una pèrdua gestacional durant el primer trimestre.

A la tarda, després del descans per dinar, van tenir lloc dues taules rodones moderades per Carolina Remorini, doctora en antropologia. La primera, *Itinerarios, labores y silencios en torno a las pérdidas gestacionales*, estava integrada per Sofia Gaggiotti, doctora en medicina

especialitzada en reproducció assistida (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i Fundació Puigvert); Cristina Trilla (Hospital de la Santa Creu i Sant Pau); Lynne McIntyre, psicoterapeuta i doctora en antropologia (AFIN, UAB) i Giulia Colavolpe-Severi, màster i doctoranda en antropologia (AFIN, UAB). A la segona, *(Re)pensando el acompañamiento de las pérdidas gestacionales tempranas*, hi van participar Alexandra Desy, màster i doctoranda en antropologia (AFIN, UAB); Concepción Torres, doctora en dret i professora de la Universitat d'Alacant; Montserrat Robles, infermera i presidenta de la FEDUP - Federació Espanyola de Dol Gestacional, Perinatal i Neonatal, i María Llaboré, llevadora de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Les persones assistents a la jornada també van poder recórrer l'exposició "No Tengo Nada Más: Memoria colectiva y materialidad", que integra objectes i imatges sobre diferents experiències de pèrdues precoces, organitzada per AFIN amb aportacions de participants en el projecte.

La doctora Diana Marre va tancar la jornada amb una proposta d'activitat participativa que, a través d'una aplicació interactiva, demanava que, mitjançant una paraula, es sintetitzés l'aprenentatge de la jornada. Les paraules més destacades van ser: escolta, inspiració, coneixement, empatia, veus, compartir i amor.

Per a més informació sobre el projecte i l'esdeveniment, es pot llegir la [nota de premsa de la UAB](#).

AFIN en la I Jornada Nacional de Cuidados Paliativos Perinatales

Sota el lema "Gestant vincles: Una mirada transdisciplinària", aquesta jornada va reunir

especialistes compromesos amb la millora de les cures perinatales de pacients amb malalties limitants i amenaçadores de la vida i de les seves famílies. Carolina Remorini, doctora en antropologia (AFIN, UAB), va participar en la taula inaugural *Una aproximación a los cuidados paliativos perinatales desde la bioética y la antropología*, juntament amb Montserrat Esquerda, metgessa pediatra i especialista en bioètica, i el periodista Espartac Peran. Entre tots tres van construir un diàleg en què, des de cada perspectiva, van debatre sobre com entendre millor les necessitats i expectatives de cura de les famílies i els infants en aquests moments d'alta fragilitat i acompanyar-los des del respecte a la diversitat. La jornada va tenir lloc a la sala d'actes del CaixaForum (Barcelona), l'11 d'octubre de 2024, de 10 a 18 h.

Més informació a la web [I Jornada Nacional de Cuidados Paliativos Perinatales](#).

Carolina Remorini elegida Convenor a l'ENPA (European Network of Psychological Anthropology)

El passat 5 de setembre, després d'un procés de

preselecció i posterior votació dels seus membres, Carolina Remorini, doctora en antropologia (AFIN, UAB), va ser elegida convenor per als pròxims quatre anys en una reunió virtual de la xarxa.

ENPA és una xarxa europea fundada el 2018, afiliada a l'EASA (European Association of Social Anthropology), que reuneix professionals del camp de l'Antropologia Psicològica. La incorporació de Remorini a aquesta xarxa serà a través d'activitats que generin sinergies entre investigadors i investigadores, centres i institucions internacionals interessats a promoure la recerca, la docència i la formació de professionals en aquest camp, i aportacions a la consolidació d'un espai dedicat a temes de desenvolupament infantil precoç. Convidem a qui tingui alguna proposta o interès a participar a contactar amb aquesta investigadora o visitar la [web de l'ENPA](#) per a més informació.

Cicle sobre Dol a Lleida

Els passats 9 i 23 d'octubre es va dur a terme el cicle *Trenquem el silenci: parlem del dol* a càrrec de Diana Marre, directora d'AFIN i catedràtica del Departament d'Antropologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

A l'esdeveniment del 9 d'octubre hi van participar José Ramón Ubieto, psicòleg, psicoanalista i columnista de *La Vanguardia*; Anna Freixas Farré, escriptora, doctora en psicologia i professora universitària retirada, i Xusa Serra Llanas, infermera, antropòloga i tanatòloga, presidenta de GestDol, Servei d'Atenció al Dol de l'Hospital Universitari General de Catalunya, i SOM Salut Mental 360 de l'Hospital Sant Joan de Déu.

A l'esdeveniment del 23 d'octubre hi van participar Joan Carles March Cerdà, doctor en medicina, professor, investigador i comunicador en temes de salut; Elisa Llurba Olivé, directora del Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, de la clínica de medicina funcional Be Dona, i professora agregada de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Silvia Fernández Cadevall, presidenta i fundadora d'Arte Paliativo, entitat social que acompanya la dimensió emocional de persones que pateixen una malaltia a través de l'expressió artística, guardonada el 2023 amb el Premi Princesa de Girona Social per la seva trajectòria.

Participació de Diana Marre al programa No Ho Sé de RAC1

El dimarts 8 d'octubre, Diana Marre va participar en el programa *No Ho Sé* de RAC1,

amb Anna Vallhonestà, per parlar dels resultats de l'última enquesta del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) sobre fertilitat, família i infància a Espanya. Es pot escoltar l'entrevista en aquest [enllaç](#).

Tancament del projecte *Austerity and Altered Life-Courses*

El passat 16 d'octubre es va celebrar el tancament del projecte *Austerity and Altered Life-Courses*, en el qual ha participat el Grup AFIN, de manera simultània a Barcelona (Espanya), Manchester (Regne Unit) i Sardenya (Itàlia).

Aquest projecte tenia com a objectiu analitzar l'impacte de les ruptures sociopolítiques en la vida de les persones joves en un context d'austeritat, així com explorar com aquestes persones projectaven les seves biografies cap al futur.

El tancament del projecte va incloure una sèrie d'activitats simultànies, algunes d'elles transmeses en *streaming*, a les diferents seus del projecte. El Grup AFIN va participar en la sessió de benvinguda, a càrrec de la catedràtica en geografia Sarah Hall, així com en una presentació sobre metodologies feministes en la recerca.

A la UAB, els estudiants de l'assignatura Antropologia dels sistemes sexe/gènere del

Grau en Antropologia van realitzar un grup focal en el qual es va discutir sobre les polítiques d'austeritat, seguit d'una activitat individual en la qual aquells que hi van participar van reflexionar sobre com projectaven les seves biografies en el futur. Els resultats d'aquest grup focal seran publicats en un dels pròxims números de la *Publicació AFIN*.

Finalment, en una trobada interna entre les investigadores del Grup AFIN, es van compartir diverses investigacions sobre reproducció vinculades als contextos d'austeritat i es va debatre sobre com es percebia el futur reproductiu en les societats contemporànies.

Bruna Alvarez a Catalunya Ràdio parlant de la generació sandvitx

Bruna Alvarez, antropòloga i investigadora del Grup AFIN, ha participat en el programa *L'ofici d'Educar*, dirigit per Elisabet Pedrosa, fent una anàlisi antropològica de la generació sandvitx,

és a dir, la generació composta principalment per dones entre 40 i 64 anys, que es troben atrapades entre la feina i les cures de pares dependents i infants menors. Aquesta situació genera una gran tensió, esgotament i estrès, especialment davant la manca de recursos per a l'atenció i l'endarreriment en l'emancipació de les persones joves, com mostra un estudi de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona.

Bruna Alvarez va destacar que, tot i l'increment de la implicació dels homes en la criança, les cures de les persones grans segueixen recaient majoritàriament en les dones. Alvarez denuncia que aquesta sobrecàrrega de responsabilitats afecta especialment les dones, que no només han d'atendre els pares i mares dependents, sinó també gestionar emocionalment la cura dels fills i filles petites, sense temps per a l'autocura.

Per a Bruna Alvarez, la solució passa per socialitzar les cures, convertint-les en una responsabilitat col·lectiva, no només individual. "Cuidar és responsabilitat de tots i totes", afirma, subratllant que les cures han de ser una prioritat en les polítiques públiques. Aquesta perspectiva permet també veure les cures com una oportunitat de connexió intergeneracional, no només entre pares i mares i els seus fills i filles, sinó també entre avis i àvies i els seus nets i netes, transmetent valors de solidaritat i la importància de la cura mútua per a tota la societat.

Aquesta visió és essencial per alleujar el pes que recau sobre les dones, ja que, com va dir Margaret Mead, "les cures són allò que ens fa humans".

Participació d'AFIN en l'última edició de la *Nit de la Recerca*

El passat 27 de setembre, Carolina Remorini, Alexandra Desy i Zenaida Andreica Gheorghe, investigadores d'AFIN, van participar en la *Nit de la Recerca*, coincidint amb el Dia Europeu de la Recerca. Aquest esdeveniment, orientat a apropar la ciència i la tecnologia a la ciutadania, va oferir diverses activitats interactives dirigides a nens, nenes i adults, al Museu CosmoCaixa.

AFIN va integrar, juntament amb altres grups de recerca i transferència de coneixement i tecnologia, l'estand de la *Xarxa AccesCat*, una xarxa orientada a millorar l'accessibilitat i la inclusió en espais educatius i culturals. Partint d'una concepció de l'accessibilitat en termes socials, culturals, d'edat i de gènere, la proposta d'AFIN va incloure activitats amb nens/es i les seves famílies en relació als resultats de projectes sobre infància, sexualitat infantil i juvenil, i sobre salut reproductiva i sexual a Catalunya. Aquestes activitats van incloure jocs, contes i una ronda de preguntes, en el marc de la qual els i les participants van dialogar sobre els seus coneixements sobre aquests temes, van plantejar i confrontar diverses perspectives i van aprendre nous conceptes juntament amb les investigadores.

Un dels objectes que més va cridar l'atenció del públic van ser els genitals de ganxet, presentats pel projecte SexAFIN, que van servir de punt de partida per parlar sobre sexualitat i reproducció humana i, a partir dels quals, les investigadores van subratllar la importància de parlar d'aquests temes des de la infància, reconeixent els coneixements i experiències infantils, i escoltant les seves posicions i dubtes. Aquests temes es van

entrellaçar amb aspectes com la diversitat sexual i de gènere, la diversitat familiar, les diverses formes d'arribar a ser part d'una família, els vincles socials, l'educació i la criança de nens/es, amb l'objectiu de fer més accessibles els coneixements i recursos de la recerca a persones de diversos orígens culturals, edats i gèneres.

L'esdeveniment va ser una oportunitat per difondre la feina que s'està realitzant des d'AFIN i AccesCat, fomentant el diàleg entre els i les investigadores i la societat.

El Projecte AdopARTE organitza i participa en diverses activitats a Espanya i Xile durant el Mes de l'Adopció

El novembre de 2024, el Projecte AdopARTE, liderat per Irene Salvo Agoglia del Grup AFIN, va dur a terme una sèrie d'activitats en el marc del Mes de l'Adopció, tant a Espanya com a Xile. Aquestes iniciatives van incloure dos

destacats seminaris web i un esdeveniment presencial a Barcelona, reforçant el diàleg sobre temes fonamentals de l'adopció i oferint recursos valuosos per a persones adoptades, famílies adoptives i professionals del sector. El primer esdeveniment va ser el seminari web titulat *Caminando hacia la adopción: Adopción de grupos de hermanos y contactos postadoptivos*, realitzat el divendres 15 de novembre. Aquesta sessió, coorganitzada amb Child Identity Protection (CHIP), el Servicio de Protección Especializada de la Infancia y la Adolescencia de Xile i la Corporació OPCIÓN, va abordar temes especialitzats com l'adopció de grups de germans i la pràctica de contactes postadoptius. A més, es va llançar una *guia especialitzada d'accés obert* dirigida a famílies adoptives. El dissabte 16 de novembre va tenir lloc a Barcelona l'esdeveniment presencial *Adopción y Post-Adopción: La experiencia de las personas adoptadas*. Organitzada per l'Institut Diversitas, aquesta trobada va oferir una oportunitat única per escoltar i aprendre de les experiències de persones adoptades adultes, que van compartir les seves vivències, reflexions i reptes sobre el procés d'adopció. En aquest context, Irene Salvo Agoglia va liderar el taller, *Collageando la Vida y la Identidad: una exploración de la adopción a través del arte*, en el qual van participar 30 assistents, incloent-hi persones adoptades de diverses edats i mares i pares adoptius, en una activitat innovadora i creativa. Finalment, el dissabte 23 de novembre es va celebrar el seminari web *Contactos postadoptivos en Chile: mitos, beneficios y desafíos*. Aquest esdeveniment va oferir una visió integral sobre l'adopció oberta, destacant els beneficis d'aquesta pràctica per a infants i adolescents adoptats, les seves famílies adoptives i altres figures

significatives en les seves vides. Amb aquestes iniciatives, el Projecte *AdopARTE* reafirma el seu compromís amb la transferència de coneixement, el desenvolupament de recursos pràctics i la creació d'espais inclusius per donar suport a les famílies adoptives i a les persones adoptades en la seva diversitat d'experiències.

Diversos mitjans de comunicació reflecteixen la investigació del Grup AFIN sobre les pèrdues gestacionals primerenques

Diversos mitjans de comunicació catalans, com *La Vanguardia* i *Ara.cat*, s'han fet ressò dels resultats del projecte d'investigació titulat *Pérdidas reproductivas tempranas: del malestar físico y emocional invisible al posible duelo personal, familiar y social*, liderat pel Grup AFIN, en col·laboració amb la Universitat d'Alacant i l'Hospital de Sant Pau. Aquest projecte, que ha tingut una durada de dos anys, ha permès de visibilitzar la realitat de les pèrdues gestacionals primerenques, sovint silenciades, i identificar les necessitats d'assistència i acompanyament de gestants i famílies que les viuen.

Els articles publicats a *Ara.cat* i *La Vanguardia* destaquen la manca d'atenció i suport que reben les persones que pateixen avortaments espontanis durant el primer trimestre de l'embaràs. Expertes com Elisa Llurba, cap de Ginecologia i Obstetrícia de l'Hospital de Sant Pau, i Diana Marre, antropòloga i directora del Grup AFIN, han estat entrevistades per aquests mitjans per donar a conèixer les conclusions de la investigació.

Els resultats del projecte han permès donar veu a una realitat silenciada durant molt de temps i han obert un debat sobre la necessitat de millorar l'atenció de les persones que pateixen pèrdues gestacionals primerenques. Entre les propostes destacades hi ha la formació del personal sanitari, la regulació de les baixes laborals, la possibilitat de registrar els nadons morts i la creació d'unitats especialitzades als hospitals.

Els articles es poden llegir en aquests enllaços:

- https://es.ara.cat/criaturas/regla-hemos-silenciado-abortos-precoces_130_5194790.html
- <https://www.lavanguardia.com/vida/20241028/10044609/tiralo-vater-silencio-rodea-muertes-perinatal-embarazo.html>
- <https://www.lavanguardia.com/vida/20241028/10051528/muerte-hijo-embarazo-me-aconsejaron-reposo-apoyo-psicologico.html>

Participació de Zenaida Maria Andreica-Gheorghe al programa *No Ho Sé* de RAC1

El dimarts 8 d'octubre, Zenaida Maria Andreica-Gheorghe, antropòloga, doctoranda i becària Joan Oró en antropologia, membre del Grup AFIN, va participar al programa *No Ho Sé* amb Anna Vallhonestà per parlar dels resultats publicats en l'últim informe del Ministerio de Igualdad sobre el consum de pornografia entre infàncies i adolescències. Es pot escoltar l'entrevista en aquest [enllaç](#).

SexAFIN ja té exposició: Sexualitats i infàncies: construint sabers

El projecte de recerca *SexAFIN: educació afectivosexual i reproductiva a les escoles de primària* es complau a anunciar la inauguració de l'exposició "Sexualitats i infàncies: construint sabers", un esdeveniment que posa al centre les veus, perspectives i experiències de la infància en relació amb la sexualitat. Aquesta mostra és el resultat d'un treball col·lectiu que combina recerca i intervenció, amb l'objectiu de crear espais de diàleg sobre sexualitat i infància.

L'exposició ofereix una mirada reflexiva a través de diferents formats, incloent-hi dibuixos, llibres, peces de ganxet i un documental, elaborats tant per professionals com per nens i nenes. Cada peça busca generar un diàleg obert sobre temàtiques sovint invisibilitzades, destacant la importància de donar espai a les mirades de les infàncies en el debat sobre la sexualitat.

L'exposició es podrà visitar des del 20 de gener fins al 7 de març de 2025 a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General de la Universitat Autònoma de Barcelona, situada a la Plaça Cívica del Campus de Bellaterra.

Us hi esperem!

